

Miloš Velemínský ml., Miloš Velemínský st.
MEDICÍNSKÉ A SALUTOGENNÍ PŘÍSTUPY
a jejich integrace v prenatální a postnatální péči českých žen
se zvláštním důrazem na imigrantky

Tato kniha ani žádná její část nesmí být kopírována, rozmnožována ani jinak šířena bez písemného souhlasu vydavatele.

Autoři:

MUDr. Miloš Velemínský, Ph.D.
prof. MUDr. Miloš Velemínský, CSc., dr. h. c.

Kolektiv řešitelů:

Doc. PhDr. Mária Boledovičová, PhD.
Mgr. Světlana Porche
Jakub Samek
PhDr. Jana Samková, Ph.D.
prof. MUDr. Pravoslav Stránský, CSc.
PhDr. Jan Vitoň, Ph.D.
MUDr. Věra Vránová, Ph.D.
P. o. Mgr. Ruslan Zassiedko
PhDr. Marek Zeman, Ph.D.

Recenzenti:

MUDr. Jiří Liška, Ph.D.
prof. MUDr. Aleš Roztočil, CSc.

Realizováno s finanční podporou v rámci projektu COST 13045 LD s názvem „Medicínské a salutogenní přístupy a jejich integrace v prenatální a postnatální péči českých žen se zvláštním důrazem na imigrantky“.

© Miloš Velemínský ml., Miloš Velemínský st., 2015
© Stanislav Juhaňák – TRITON, 2015
Cover © Renata Brtnická, 2015

Vydal Stanislav Juhaňák – TRITON,
Vykaňská 5, 100 00 Praha 10,
www.tridistri.cz

ISBN 978-80-7387-952-5

Obsah

1 Úvod	9
2 Teoretická východiska	10
2.1 Integrovaná prevence – salutogeneze	10
2.2 Péče o těhotnou ženu v České republice	14
2.3 Péče o těhotnou ženu na Ukrajině	24
2.4 Péče o těhotnou ženu v Mongolsku	26
2.5 Péče o těhotnou ženu ve Vietnamu	27
3 Metodologie, výběr cílové skupiny, sběr a zpracování dat	30
3.1 Charakteristika souboru a metodika – české ženy	32
3.2 Charakteristika souboru a metodika – ženy imigrantky	33
4 Výsledky a diskuse	35
4.1 Medicínské a salutogenní přístupy u českých žen – jejich integrace v prenatalním, natálním a postnatálním období	35
4.1.1 Zhodnocení prenatalní diagnózy v prvním trimestru FTPD	35
4.1.2 Rozbor prenatalní a natální péče vaginálních porodů	40
4.1.3 Rozbor prenatalní a natální péče porodů císařským řezem – SC	50
4.1.4 Srovnání prenatalní a postnatální péče u porodů vaginálních a porodů vedených císařským řezem	58
4.1.5 Salutogenní a medicínské přístupy u českých žen v postnatálním období	63
4.1.6 Zhodnocení frekvence dětí s nízkou porodní hmotností	64
4.1.7 Salutogenní a medicínské přístupy a jejich integrace v prenatalní a postnatální péči českých žen	65
4.2 Medicínské a salutogenní přístupy u žen imigrantek – jejich integrace v prenatalním a postnatálním období	71
4.2.1 Respondentky imigrantky – Mongolsko	72

4.2.2 Respondentky imigrantky – Ukrajina	76
4.2.3 Respondentky imigrantky – Vietnam	80
4.2.4 Zhodnocení salutogenních a medicínských přístupů u žen imigrantek z Mongolska, Ukrajiny a Vietnamu	85
Použitá literatura	93
Souhrn	99
Summary	101
Rejstřík	103
Přílohy	107

1

Úvod

Evropská unie prostřednictvím agentury COST vypsalala projekt, který je zaměřen na propojení medicínského a salutogenního přístupu k prenatální a postnatální péči o těhotné ženy a jejich novorozence. Zaměření projektu vychází ze skutečnosti, že při hodnocení výsledků poskytované medicínské péče je v Evropě dosahováno výborných výsledků, které jsou vyjádřeny nízkou mortalitou a morbiditou těhotných žen a novorozenců. Slabinou tohoto hodnocení je zanedbávání salutogenního přístupu při zajišťování této péče. Podle zahraničních zdrojů má současná prenatální a postnatální péče silnou až protektivní úroveň v medicínských přístupech, ale je na nízké úrovni v přístupech salutogenních.

Výsledky projektu by pak měly podle názoru autorů projektu zmapovat situaci a navrhnout změny, tj. mohly by snížit dnes už nastolený, nepříznivě rostoucí trend invazivních zásahů a intervencí, které ve svém důsledku mohou vést k operativnímu ukončení do té doby fyziologicky probíhajícího těhotenství a porodu (Beeckman, Gottfredsdóttir, 2014). Důležitou součástí zadání obsahu projektu je zhodnocení péče o těhotné ženy imigrantky v jednotlivých evropských státech.